

**УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ І
ПРОЕКТНО-КОНСТРУКТОРСЬКИЙ ІНСТИТУТ ГІРНИЧОЇ
ГЕОЛОГІЇ, ГЕОМЕХАНІКИ І МАРКШЕЙДЕРСЬКОЇ СПРАВИ
НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК УКРАЇНИ**

**UKRAINIAN STATE RESEARCH AND DESIGN
INSTITUTE OF MINING GEOLOGY, ROCK
MECHANICS AND MINE SURVEYING
NATIONAL ACADEMY OF SCIENCES
OF UKRAINE**

НАУКОВІ ПРАЦІ УкрНДМІ НАН УКРАЇНИ

TRANSACTIONS OF UkrNDMI NAN UKRAINE

**Збірник
наукових
праць № 7**

**Transactions
Vol. 7**

ISSN 1996-885X

**Донецьк
2010**

УДК 622.83

НАУКОВІ ПРАЦІ УКРНДМІ НАН УКРАЇНИ. Випуск 7 / Під заг. ред.
А. В. Анциферова. – Донецьк, УкрНДМІ НАН України, 2010. – 247 с.

ISSN 1996-885X

Редакційна колегія:

<i>д.т.н., проф.</i>	<i>А. В. Анциферов – головний редактор, УкрНДМІ НАНУ, м. Донецьк</i>
<i>д.т.н.</i>	<i>В. О. Дрибан – заст. гол. редактора, УкрНДМІ НАНУ, м. Донецьк</i>
<i>д.т.н., проф.</i>	<i>В. В. Назимко – заст. гол. редактора, УкрНДМІ НАНУ, м. Донецьк</i>
<i>д.г.-м.н., чл.-кор. НАНУ</i>	<i>М. Я. Азаров, УкрНДМІ НАНУ, м. Донецьк</i>
<i>д.т.н., чл.-кор. НАНУ</i>	<i>А. Д. Алексєєв, ІФГП НАНУ, м. Донецьк</i>
<i>д.т.н.</i>	<i>О. М. Балабишко, ІГС ім. О.О. Скочинського, м. Москва</i>
<i>д.т.н., акад. НАНУ</i>	<i>А. Ф. Булат, ІГТМ НАНУ, м. Дніпропетровськ</i>
<i>д.г.н., проф.</i>	<i>Т. П. Волкова, ДонНТУ, м. Донецьк</i>
<i>д.т.н., проф.</i>	<i>Ю. М. Гавриленко, УкрНДМІ НАНУ, м. Донецьк</i>
<i>д.т.н., проф.</i>	<i>Ю. Ф. Креніда, ДонНТУ, м. Донецьк</i>
<i>д.т.н.</i>	<i>С. Б. Кулібаба, УкрНДМІ НАНУ, м. Донецьк</i>
<i>д.т.н., проф.</i>	<i>Г. Г. Литвинський, Донбаський ДТУ, м. Алчевськ</i>
<i>д.т.н., чл.-кор. РАН</i>	<i>В. М. Опарін, ІГС Сибірського відділення РАН, м. Новосибірськ</i>
<i>д.т.н.</i>	<i>Є. І. Піталенко, УкрНДМІ НАНУ, м. Донецьк</i>
<i>д.г.н., проф.</i>	<i>В. О. Привалов, УкрНДМІ НАНУ, м. Донецьк</i>
<i>д.т.н., чл.-кор. РАН</i>	<i>А. Д. Рубан, ІПКОН РАН, м. Москва</i>
<i>д.т.н., проф.</i>	<i>І. О. Садовенко, НГУ, м. Дніпропетровськ</i>
<i>д.т.н., чл.-кор. НАНУ</i>	<i>А. Г. Шапар, ІППЕ НАНУ, м. Дніпропетровськ</i>
<i>д.г.-м.н., проф.</i>	<i>Є. М. Шеремет, УкрНДМІ НАНУ, м. Донецьк</i>
<i>д.г.-м.н., акад. НАНУ</i>	<i>В. М. Шестопалов, НАНУ, м. Київ</i>
<i>д.т.н., проф.</i>	<i>В. Л. Шкурятник, МГТУ, м. Москва</i>
<i>проф.</i>	<i>Reinhard F. Sachsenhofer – Montanuniversitat, Австрія</i>

Технічна група:

<i>к.т.н.</i>	<i>А. М. Феофанов, УкрНДМІ НАНУ, м. Донецьк</i>
	<i>В. В. Трофимов, УкрНДМІ НАНУ, м. Донецьк</i>
	<i>О. Г. Ящуренко, УкрНДМІ НАНУ, м. Донецьк</i>

В збірнику представлені статті, що стосуються питань геомеханіки, підземної геофізики і екології промислових територій.

Друкується згідно з рішенням вченої ради УкрНДМІ, протокол № 13 від 25 жовтня 2010 року.

Всі надруковані в цьому збірнику статті прорецензовані і рекомендовані до публікації спеціалістами високого рівня

(All Papers Published in this Journal are Peer-Reviewed)

ISSN 1996-885X

Адреса редакційної колегії: 83121, Україна, м. Донецьк, вул. Челюскінців, 291, к. 301, т. (062) 348-16-74, ukrnimi@ukrnimi.donetsk.ua

©2010 УкрНДМІ

СОДЕРЖАНИЕ

Майборода А. А., Иванов Л. А., Анциферов В. А., Савченко А. В. К основам методологии оценки газоносности угленосных толщ Донбасса на базе формационного анализа	6
Дрибан В. А., Феофанов А. Н., Голдин С. В. Особенности развития провалообразований над наклонными стволами.....	14
Киселев Н. Н., Радченко А. Г., Жолоб А. Г., Радченко А. А. Текущий прогноз выбросоопасности угольных пластов и контроль эффективности противовыбросных мероприятий	28
Кулибаба С. Б., Рожко М. Д., Хохлов Б. В. Характер развития процесса сдвижения земной поверхности во времени над движущимся очистным забоем	40
Педченко С. В., Артеменко П. Г., Ягмур А. Б. Изменение гидро-геологических и инженерно- геологических условий при мокрой консервации шахт	55
Ходырев Е. Д. Построение зон ПГД на угольных пластах с учетом изменения горнотехнических и геологических факторов	64
Babenko E. V. Prediction of mining induced seismicity around moving longwall	76
Халимендигов Е. Н., Колчин Г. И., Назимко В. В. Метод экспрессконтроля качества установки сталеполимерных анкеров	86

Назимко И. В.

Термодинамический анализ вариаций деформационных свойств горной породы 98

Тиркель М. Г., Туманов В. В., Компанец А. И., Тиркель И. М.

Анализ технико-производственных показателей геофизических методов для решения экологических задач Кривбасса 113

Беженцев В. И., Дроздова Н. А., Киселев Н. Н., Феофанов А. Н.

Центрирование и ориентирование технологического комплекса глубоких шахт 139

Федин М. М.

Районирование оползнеопасных склонов по динамическим параметрам продольных преломленных волн 148

Кузык И. Н.

Прогнозирование изменения параметров конических породных отвалов при перепрофилировании 159

Питаленко Е. И., Васютина В. В.

Управление горным давлением в очистных забоях на крутых и крутонаклонных пластах с труднообрушаемыми кровлями 166

Пащенко А. А.

Влияние растворов солей $AlCl_3$, $Al_2(SO_4)_3$, $CaCl_2$, $FeSO_4$, $Fe_2(SO_4)_3$ и $FeCl_3$ сильных кислот на изменение физико-механических показателей оползнеопасных грунтов 178

Дрибан В. А., Южанин И. А., Терлецкий А. М.

Определение критерия устойчивости выработок 190

Грищенко Н. Н., Шнеер В. Р., Блинникова Е. В. Алгоритм прогноза деформаций склонов мезорельєфа при их подработке подземными горными работами	199
Дрибан В. А. Об одном подходе к оценке устойчивости массива горных пород вокруг выработок	211
Філатов В. Ф., Селяков Б. І., Д'яченко Н. О., Дуброва Н. О. Модель розповсюдження забруднюючих речовин під впливом ухилу поверхневого стоку та структурного ослаблення порід	224